

LÄRARHANDLEDNING

Hela världen i mitt huvud

REGIONTEATERN
BLEKINGE KRONOBERG

HEJ!

Det här materialet är för dig som ska se föreställningen *Hela världen i mitt huvud*.

Här finns tips på hur du förbereder gruppen innan besöket och hur du kan arbeta vidare efter föreställningen. Allt för att göra teaterbesöket så spännande och intressant som möjligt. Självklart känner du din grupp bäst, så ta till dig och gör det som känns bra och relevant för just er.

Vi på Regionteatern Blekinge Kronoberg hoppas att er teaterupplevelse tillsammans blir riktigt härlig och att detta material ger er inspiration till att samtala och fantisera vidare kring det ni har upplevt.

Om Hela världen i mitt huvud

I ett sovrum ligger JAG bland sina gosedjur och kan inte sova. Han saknar sin mormor som inte längre finns och han har redan börjat glömma hur hon luktade. I ett annat sovrum, bland ouppackade flyttkartonger, befinner sig DU som har behövt lämna sin pappa för att flytta med sin mamma till en ny stad och till en ny familj. Stora tankar och känslor flyger runt i natten i bägge sovrummen och både JAG och DU är sorgsna och ensamma, fast på olika sätt.

På skolgården träffas JAG och DU för första gången. På ett ögonblick hittar de varandra och börjar genast att leka, skratta och dela med sig av sina tankar och ledsamheter på ett sätt som bara nyblivna bästisar kan!

Samtidigt som JAG och DU håller på att lära känna varandra är NÅGON HELT ANNAN på väg. Hens väska är packad, hen har kartan i hand och för varje stund som går kommer hen ett steg närmare sin slutdestination...

Med värme, humor och ett varsamt berättande tar *Hela världen i mitt huvud* upp de riktigt stora frågorna: såsom livets mening, dödens betydelse och vilka högre makter som kanske finns eller inte finns. Och det oerhört viktiga med vänskap.

REGIONTEATERN
BLEKINGE KRONOBERG

VI SKA GÅ PÅ TEATER!

För många av barnen kan detta vara första mötet med teater. För att göra det så tydligt och spännande som möjligt kan det vara bra att förbereda dem på vad som kommer att hända. Prata om vad det finns för tankar, frågor och funderingar inför att gå på en teaterföreställning.

Förbered gärna barnen på allt det praktiska kring ett teaterbesök:

- Vad heter pjäsen vi ska se?
- Hur många skådespelare är med i pjäsen?
- Vilken dag ska ni se pjäsen och på vilken plats?
- Hur tar ni er dit?
- Vilka kommer ni möta där?
- Hur länge ska vi vara där?

Prata gärna om hur det är att vara publik:

- Vad innebär det vara publik?
- Hur ska en publik vara?
- Hur känns det att vara publik?
- Har du stått på scen någon gång?
- Hur kändes det?
- Hur vill du att en publik ska vara?

Föreställningsspecifik info

Föreställningen är ca 45 minuter lång.

Det är tre skådespelare med i föreställningen.

Vid skolföreställningar tar vi in 100 personer.

Ni blir välkomnade av en av våra tekniker eller publikvärdar strax innan föreställningen börjar.

De visar er in till scenen.

Publiken sitter på gradängar.

Berätta gärna för barnen att under föreställningen sitter ni ner.

Scenen är skådespelarnas plats.

Det kommer att vara lite mörkt i början men sen tänds lamporna och det blir ljust.

Det kommer även att spelas ljud och musik.

Man får gärna applådera och skratta.

HUR MAN GÖR EN TEATERFÖRESTÄLLNING

Ett annat bra sätt att förbereda barnen är att prata om hur en föreställning blir till. Du kan till exempel berätta att:

- Skådespelarna har tillsammans med regissören övat på föreställningen i flera veckor.
- Regissören bestämmer hur det ska vara.
- Skådespelare är de som agerar på scenen.
- Det är många personer som på olika sätt har arbetat med föreställningen, men ni kommer bara att få träffa en liten del av dem, det är skådespelarna och teknikerna som sköter ljuset och ljudet.
- En ljusdesigner har bestämt hur ljuset ska vara och en ljuddesigner hur ljudet ska vara.
- En kostymör har gjort kläderna.
- En scenograf har bestämt hur scenen ska se ut.

Använd gärna teaterordlistan längst bak i denna lärarhandledning för att förstå och förklara teaterns olika uttryck och ord.

UNDER FÖRESTÄLLNINGEN

Våra skådespelare är vana vid att hantera en ung teaterpublik och vi vill att du som pedagog ska känna dig trygg och få uppleva föreställningen tillsammans med eleverna. Låt eleverna uppleva och engagera sig i föreställningen utifrån sina egna förutsättningar. Ibland kan vi vuxna tycka att någon skrattar högt, ställer för många frågor, vrider på sig eller annat som vi upplever störande. Det kan vara elevernas sätt att engagera sig i föreställningen, vilket vi välkomnar. Däremot känner du som lärare dina elever bäst och vet vart gränserna går.

EFTER FÖRESTÄLLNINGEN

Efter föreställning kan det finnas mycket tankar hos barnen. Här har du som pedagog möjlighet att ge alla barn utrymme att ventilerar sina upplevelser. Det allra viktigaste är att prata om föreställningen och låta alla få komma till tals. Syftet med att arbeta vidare med föreställningen är att låta nya intryck landa och bearbetas. En viktig sak är att det inte finns något rätt eller fel i hur barnen tar till sig föreställningen. Ett tips är att inte prata om vad som var bra eller dåligt, utan vad barnen minns och tänker om sin upplevelse. Du som pedagog kan också använda föreställningen som en del av ert pedagogiska arbete.

MÅL UR LÄROPLANEN FÖR FÖRSKOLAN, LPFÖ 18 KOPPLAT TILL FÖRESTÄLLNINGEN

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla:

- förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja hjälpa andra.
- förmåga att upptäcka, reflektera över och ta ställning till etiska dilemman och livsfrågor i vardagen.
- förmåga att skapa samt förmåga att uttrycka och kommunicera upplevelser, tankar och erfarenheter i olika uttrycksformer som bild, form, drama, rörelse, sång, musik och dans.
- intresse för berättelser, bilder och texter i olika medier, såväl digitala som andra, samt sin förmåga att använda sig av, tolka, ifrågasätta och samtala om dessa.
- förmåga att lyssna på och reflektera över andras uppfattningar samt att reflektera och ge uttryck för egna uppfattningar.

EFTERARBETE MED TEATERNS PEDAGOGER

Regionteatern erbjuder för- och efterarbete till våra barn och unga föreställningar. Vi erbjuder ett 60-minutersbesök en tid efter föreställningen, där våra scenkonstpedagoger arbetar vidare med elevernas egna tankar och reflektioner med hjälp av dramapedagogiska övningar och lekar. Dessa pass fördjupar elevernas förståelse av scenkonst samt ger dem en plattform där de får tala om sina upplevelser av föreställningen.

Genom dessa arbeten försöker vi även få eleverna att känna sig som en del av kulturlivet samt att få reflektera och känna sig delaktiga i upplevelsen.

Om skolan har köpt detta kontaktar våra scenkonstpedagoger er för att bestämma dag och tid.

Du som pedagog är alltid med i rummet under efterarbetet eftersom du känner eleverna bäst.

Kontaktuppgifter om ni vill köpa in ett pedagogiskt arbete finns längre fram i lärarhandledningen, under rubriken **KONTAKTINFORMATION**.

Har ni inte bokat efterarbete rekommenderar vi att använda denna lärarhandledning för att låta eleverna bearbeta och reflektera genom olika övningar och diskussioner kopplat till föreställningens tematik.

Roddy Morales

Marie Robé

EXEMPEL PÅ ÖVNINGAR

Ta en runda

Samla barnen i en ring, ta en runda där var och en får säga något de minns från föreställningen. Var gärna tydlig med att det inte finns några rätt eller fel. Ta fasta på att vi minns olika även om vi varit med om samma sak. Hjälp varandra att minnas mer av det som hände i föreställningen. Åt barnen förstå att föreställning kan upplevas på många olika sätt.

Frågor att prata om kring föreställningen

Utifrån vad barnen upplevt kan du ställa fler frågor som ni kan prata vidare om. Du kan ta stöd av frågorna här nedanför, för att lättare komma i gång.

- Vad är det vi har sett?
- Vad handlade föreställningen om?
- Hur började föreställningen?
- Vilka roller var med i föreställningen?
- Hur såg scenen ut?
- Hur var musiken?
- Var musiken spännande, lugn eller snabb?
- Var det något särskilt du lade märke till? Berätta!
- Såg du något du tyckte var mindre bra? Vad?
- Såg du något du tyckte om? Vad?
- Hur slutade föreställningen?

Rita föreställningen

Ge papper och pennor till barnen och låt dem rita något de minns från föreställningen.

FÖRSLAG PÅ FILOSOFISKA SAMTAL

I. Vad är filosofi?

Förklara att filosofera betyder tänka, fråga och undersöka. Det handlar om att våga tänka, fråga och undersöka tillsammans än att komma fram till ett säkert svar. En filosofisk fråga är en fråga där det kan finnas många olika svar. Det viktiga är att fundera och våga berätta hur man tänker, snarare än att svaret ska bli rätt.

Förslag på frågor:

- Vad är en bra kompis?
- Vad betyder det att vara snäll?
- Kan man vara snäll mot någon man inte tycker om?
- Vad är rättvist?
- Måste alla få lika mycket för att det ska vara rättvist?
- Kan man vara lycklig utan leksaker?
- Vad behöver man för att vara lycklig?
- Kan djur tänka?
- Kan man ha två bästa kompisar?
- Är det okej att ljuga ibland?
- Kan man vara modig och rädd samtidigt?
- Vad gör någon till en bra människa?
- Vilket är viktigast att vara snäll eller att vara bäst?
- Kan man vara ensam men ändå känna sig glad?

Du kan följa upp frågor så som:

- Varför?
- Hur tänker du?
- Kan någon tänka annorlunda
- Kan båda svaren vara rätt?

2. Vem är jag?

Här får eleverna fundera över identitet och vad som gör en människa till samma person. De tränar på att uttrycka egna tankar, lyssna på andra och förstå att det kan finnas flera möjliga svar.

Säg till barnen:

Det här är en filosofisk fråga. Det betyder att vi ska undersöka frågan tillsammans. Det finns inte ett svar som vi måste komma fram till.

Fråga A:

"Vad är det som gör att du är du?"

Låt barnen fundera en stund innan någon svarar.

Följ upp med:

- Är det ditt namn som gör dig till dig?
- Är det ditt utseende?
- Är det dina tankar?
- Är det dina minnen?
- Är det vad du tycker om?
- Skulle du fortfarande vara du om vi bytte kläder?

Fråga B:

"Vad är en sak/saker som gör mig till just mig?"

Låt varje barn tänka på en sak som de tycker är viktig för vem de är.

Det kan vara:

- något de tycker om
- en egenskap
- ett minne
- någon de älskar
- något de är bra på

De kan antingen **berätta, rita** eller **skriva en mening**: *"En sak/saker som gör mig till mig är..."*

VAD BETYDER DET ATT TRO?

Målet är inte att lära barnen **vad** de ska tro, utan att undersöka skillnaden mellan **att tro, att veta och att inte veta**. Det går också att hålla samtalet öppet för religiös tro utan att utgå från någon särskild religion.

Uppgift 1: Tro eller veta?

Skriv tre ord på tavlan:

VET – TROR – VET INTE

Förklara enkelt:

"Ibland vet vi saker. Ibland tror vi saker. Och ibland vet vi faktiskt inte."

Fråga barnen var de skulle placera varje påstående: **vet, tror eller vet inte?**

Poängtera att olika barn kan välja olika.

Förslag på påståenden:

- "Det kommer att regna imorgon."
- "Jag har en kompis som tycker om glass."
- "Det finns liv på andra planeter."
- "Jag kommer att drömma i natt."
- "Jorden är rund."
- "Det finns en Gud."
- "Min mamma/pappa tycker om mig."

Fråga barnen var de skulle placera varje påstående: **vet, tror eller vet inte?**

Uppgift 2: Vad är viktigast?

Visa de tre orden igen:

VET – TROR – VET INTE

Fråga: "Vilket av de tre orden tycker du är viktigast?"

Låt några barn motivera sina svar.

Avsluta med: "Är det okej att säga 'jag vet inte'?"

Det kan bli en fin filosofisk slutsats: **att inte veta är också ett möjligt och ärligt svar.**

Uppgift 3: Kan man tro på något som man inte kan se?

Skriv på tavlan: "Kan man tro på något som man inte kan se?"

Låt barnen först tänka själva.

Förslag på följdfrågor:

- Kan man se kärlek?
- Kan man se tankar?
- Kan man se vinden?
- Kan vi vara säkra på att något finns trots att vi inte kan se det?
- Kan man tro på något utan att någon annan tror på det?
- Måste man kunna bevisa något för att få tro på det?
- Kan man veta vad som händer efter döden?

Här kan du också fråga: "Finns det saker som människor tror på som de inte kan bevisa?"

Om eleverna själva tar upp Gud, religion eller andra livsåskådningar kan du låta samtalet gå vidare därifrån. Försök hålla fokus på **hur vi tänker om tro**, snarare än på att avgöra vilken tro som är rätt.

Uppgift 4: Jag tror...

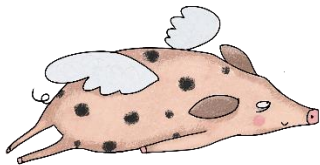
Låt barnen avsluta meningar muntligt: "Jag tror att..."

Exempel:

- Jag tror att människor är snälla.
- Jag tror att det finns liv på någon annan planet.
- Jag tror att drömmar betyder något.
- Jag tror att vi kan förändras.
- Jag tror att framtiden blir...

Fråga: "Hur vet du det?"

Det är en viktig filosofisk fråga för barnen att upptäcka. Någon kanske svarar: **Jag bara tror det.** Då kan du säga: **Precis! Ibland har vi en tro utan att kunna bevisa den!**

TEATERORDLISTA

Vad betyder egentligen alla ord som används inom teaterns värld? Här listar vi några av de vanligaste.

Akt: En del av pjäsen.

Applådtack: Skådespelarna tackar publiken.

Black: När allt ljus släcks på scenen.

Dramatiker: Den som skrivit pjäsen.

Gradäng: Läktare där publiken sitter.

Kostymör: Den som skapar skådespelarens kläder.

Ljuddesigner: Bestämmer hur musik och ljudeffekter ska vara.

Ljusdesigner: Bestämmer hur ljuset ska se ut.

Maskör: Den person som ansvarar för smink, peruk och mask.

Premiär: Den första offentliga uppsättningen av en föreställning på en viss scen eller plats.

Regissör: Den som tolkar manus och bestämmer vad skådespelarna ska göra på scenen.

Rekvisita: Alla lösa saker som finns på scenen och används av skådespelarna.

Repetition: Övning inför föreställning.

Scenografi: Scenens miljö och hur scenen används av medverkande.

Scenograf: Ansvarar för scenens visuella utseende, inklusive miljö och rekvisita.

Scenkonstpedagog: Arbetar med publikens upplevelse genom kreativ pedagogik.

Skådespelare: Gestaltar en karaktär och roll i pjäsen.

Spark: Uttryck för lycka till i teatervärlden.

Teatervärd: Ansvarar för publikservice, garderob och säkerhet.

Toi Toi: Dansvärdens uttryck för lycka till.

Urpreniär: Den allra första uppsättningen av en pjäs någonsin, oavsett scen eller plats. Skillnaden mot premiär är alltså att urpremiären är pjäsens debut i världen.

TACK TILL

MANUS Emma Broström

REGI Sara Myrberg

SCENOGRAFI & KOSTYM Martin Sjöberg

LJUS Hanna Frost

MASK Hanna Elwe

DRAMATURG Hanna Bark

AFFISHILLUSTRATION Emmi Nilsson

MEDVERKANDE Fanny Guttormsson, Birte Heribertsson, Björn Johansson Boklund

LJUSTEKNIK Hanna Frost

LJUDTEKNIK Axel Wanngård

KOSTYMATELJÉ Mikaela Johansson

DEKORTILLVERKNING Bo Rutter

REKVISITAATELJÉ Josefin Johansson, Frida Ekstrand Elmström

FALLTEKNIK Simon Manns

PRODUCENT Sissela Persson

TEKNISK PRODUCENT Åsa Sunefors-Wallin

SCENKONSTPEDAGOG Roddy Morales, Marie Robé,

PROGRAM Ebba Sund

TURNÉLÄGGARE Fredrika Hultén

KONSTNÄRLIGT ANSVARIG Mario Castro Sepulveda

VD & ANSVARIG UTGIVARE Niklas Borefors

LÄNGD Cirka 45 minuter

PRODUKTION Regionteatern Blekinge Kronoberg

FÖRLAG Colombine Teaterförlag

REGIONTEATERN
BLEKINGE KRONOBERG

KONTAKTINFORMATION

Har du frågor eller tankar kring lärmaterialet eller skulle vilja boka in ett pedagogiskt arbete hör av er till våra scenkonstpedagoger Roddy och Marie.

Scenkonstpedagoger

roddy.morales@regionteatern.se

0470-70 05 26

marie.robe@regionteatern.se

0470-70 05 04

Konstnärlig chef

Mario Castro Sepulveda

mario.castro-sepulveda@regionteatern.se

0470- 70 05 12

Regionteatern Blekinge Kronoberg

Box 486, 351 06 Växjö

info@regionteatern.se

0740- 70 05 00